

София, 29. декември 2008 г.

Върховният касационен съд, Трето гражданско отделение в закрито заседание на петнадесети декември две хиляди и осма година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Таня Митова
ЧЛЕНОВЕ: Борислав Белазелков
Мария Иванова

като разгледа докладваното от съдията Б. Белазелков ч.гр.д. № 2260 по описа за 2008 година за да се произнесе взе пред вид следното:

Производство по чл. 288 ГПК.

Обжалвано е определението на Шуменския окръжен съд от 24.10.2008 г. по ч.гр.д. № 618/2008 за спиране на незабавното изпълнение на заповед за изпълнение въз основа на документ.

Недоволен от определението е жалбоподателят Л. К. Г., представляван от адв. Т от ШАК, който го обжалва в срок, като счита, че въззивният съд се е произнесъл по процесуалноправните въпроси за приложимостта на реда за спиране по чл. 420 ГПК, компетентността на съда да спира изпълнението при наличието на съответните предпоставки, участието на страните при постановяване на спирането и разглеждането на искането за спиране открито заседание с призоваването им, които са съществени и имат значение за точното прилагане на закона и развитието на правото.

Ответникът по жалбата Б. С. Б., представляван от адв. С от ШАК, счита жалбата недопустима, тъй като определението не подлежи на касационно обжалване; но ако съдът допусне обжалването я оспорва, като заявява, че е узнал за заповедта по наложените обезпечителни мерки преди връчването ѝ и още на 20.08.2008 г., подал е възражение, което съгласно чл. 420, ал. 1 ГПК спира изпълнението, тъй като заповедта е издадена въз основа на запис на заповед – чл. 417, т. 9 ГПК. Заповедта за незабавно изпълнение е връчена на длъжника на 22.08.2008 г.

Върховният касационен съд, състав на Трето гражданско отделение, като констатира, че обжалваното определение е въззивно и с него се потвърждава определение, което прегражда развитието на изпълнителното производство, както и че обжалваемият интерес пред въззивната инстанция не е под 1.000 лева, намира, че същото подлежи на касационно обжалване на основание чл. 274, ал. 3, т. 2 ГПК. Касационната жалба е подадена в срок, редовна е и е допустима.

Касационното обжалване следва да бъде допуснато, тъй като повдигнатите процесуалноправни въпроси са съществени – имат отношение към правото на защита в изпълнителното производство и имат значение за точното прилагане на закона и развитието на правото (чл. 280, ал. 1 т. 3 ГПК), както се претендира.

По същество касационната жалба е неоснователна.

За да постанови обжалваното определение, въззивният съд е приел, че основанията за спиране на изпълнението не са лимитативно изброени в чл. 432 ГПК, тъй като в т. 5 изрично е уредено препращане към други текстове в същия и в други закони. Съгласно чл. 420 ГПК спиране чрез представянето на обезпечение пред съд по чл. 180 и 181 ЗЗД и въз основа на убедителни писмени доказателства се налага, само когато заповедта за изпълнение е издадена въз основа на някой от документите по чл.

417, т. 1 – 8, тъй като възражението срещу заповед, издадена въз основа на документ по чл. 417, т. 9 спира изпълнението.

Не са съществени нарушенията на съдопроизводствените правила това, че възражението е подадено преди връчването на заповедта за незабавно изпълнение и препис от молбата за спиране не е връчен на вискателя, тъй като той може да защити правата си с частна жалба; и не е нарушение на съдопроизводствените правила разглеждането на молбата в закрито заседание.

Върховният касационен съд, състав на Трето гражданско отделение намира, че правилно и в съответствие с изискванията на закона въззивният съд е приел, че общите основания за спиране на изпълнението по чл. 432 ГПК (които важат за всяко принудително изпълнение, независимо от това какъв акт се изпълнява) не са лимитативно изброени, тъй като в т. 5 изрично е уредено препращане към други текстове в същия и в други закони. Наред с тях обаче съществуват и специалните основания по чл. 420 ГПК за спиране на незабавното изпълнение по заповед, издадена въз основа на документ.

Специалните основания за спиране по чл. 420 ГПК са разделени в две групи: основания за спиране по силата на закона (ex lege) и основания за спиране по разпореждане на съда. Подаването в срок на възражение срещу заповедта за изпълнение въз основа на менителничен ефект (чл. 417, т. 9 ГПК) и учредяването на обезпечение пред съд по чл. 180 и 181 ЗЗД (без да съществува никакъв срок) спират изпълнението по силата на закона и в определението си съдът само констатира и прогласява настъпило спиране. Спирането въз основа на убедителни писмени доказателства настъпва с акта на съда. Ако искането за такова спиране е подадено в срок, съдът преценява убедителността на представените писмени доказателства и със своя акт той спира принудителното изпълнение.

В първите два случая спирането е настъпило по силата на закона, но длъжникът не може да удостовери това пред съдебния изпълнител, без акт на съда, който прогласява това. Без такъв акт съдебният изпълнител дължи подчинение на издадения от съда изпълнителен лист. За да парализира изпълнителната сила на издадения от съда изпълнителен лист, длъжникът не може да доказва пред съдебния изпълнител осъществяването на съответното основание, той трябва да представи акта на съда, който прогласява това. Длъжникът по менителничен ефект, който е подал възражение преди изтичането на срока за доброволно изпълнение трябва да поиска от районния съд определение за спиране по чл. 420, ал. 1 ГПК, също както длъжникът със задължение, което произтича от документ по чл. 417, т. 1 – 8 ГПК – след като е учредил обезпечение пред съд по чл. 180 и 181 ЗЗД. Няма срок за искането на такова определение. То може да бъде поискано и може да бъде получено винаги.

Длъжникът със задължение, което произтича от документ по чл. 417, т. 1 – 8 ГПК, който разполага с убедителни писмени доказателства, може да поиска от районния съд определение за спиране по чл. 420, ал. 2 ГПК в срока за доброволно изпълнение, като представи доказателствата. Ако искането е подадено в срок и представените доказателства са убедителни, съдът спира изпълнението.

Районният съд разглежда молбата за спиране в закрито заседание, без да връчва препис от нея на вискателя, също както издава заповедта за изпълнение без да връчва препис от заявлението на длъжника. По този ред се разглежда всяка молба за спиране – както тези по чл. 420, ал. 1, така и тази по чл. 420, ал. 2 ГПК. На вискателя се връчва препис от определението за спиране (чл. 7, ал. 2 ГПК) и той може да го обжалва с частна жалба на основание чл. 274, ал. 1 ГПК, която районният съд администрира

според правилата на чл. 275 и 276 ГПК. Неправилно въззивният съд е приел, че невръчването на препис от молбата за спиране е нарушение на съдопроизводствените правила, което не е съществено. Обратното съществено ще е нарушението на съдопроизводствените правила, ако съдът връчи на вискателя препис от молбата за спиране. Районният съд е длъжен незабавно да се произнесе по тази молба, тъй като след изтичането на срока за доброволно изпълнение, ако по изпълнителното дело няма представено определение за спиране, съдебният изпълнител осъществява вземането принудително или най-малкото започва да превежда постъпилите суми по наложените запори на вискателя и започва осребряването на длъжниковото имущество.

Не е нарушение на съдопроизводствените правила подаването на възражение преди началото на срока по чл. 414 ГПК. В закона е определен крайния срок за подаване на възражение. Началният момент е издаването на заповедта за изпълнение. Длъжникът не може да бъде лишен от правото да подаде възражение, да спре или да поиска спиране на изпълнението, само защото връчването на заповедта за изпълнение се забавя поради една или друга причина.

Като е стигнал до същите крайни изводи, макар и по различни съображения, въззивният съд е постановил законосъобразно определение, което следва да бъде оставено в сила.

Ответникът по касацията не претендира разности.

Воден от изложеното Върховният касационен съд, състав на Трето гражданско отделение

ОПРЕДЕЛИ:

ДОПУСКА касационното обжалване на определението на Шуменския окръжен съд от 24.10.2008 г. по ч.гр.д. № 618/2008.

ОСТАВЯ В СИЛА определението на Шуменския окръжен съд от 24.10.2008 г. по ч.гр.д. № 618/2008.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

1.

ЧЛЕНОВЕ:

2.